עטלאכע ווערטער ווענן אונזער אידנבריד זשער יוגנט

פון מ. אוסישקין

(פארטזעצונג)

איך גיי מיט אן איינגעהאלטענעם אטעם. אט־אט, נאך צוויי טריט, און איך בין שוין פארביי די טיר, אבער אט זע איך ווי דער טאטע קומט ארויס און זאגט: וואדט א ווײַלע, — מיר זײַנען מײַנע טראכט: אט נעמט ער ביי מיר צו די גאנצע בלוטן אריין. אין קאפ און איך קאן זיך נים ווענדן אומ'רוח־מנות'דיק היים, איז, זאלן זיי כאפן נאך מיט שוואכע לײַנס, און איך בין שוין א א זופ. און גײַענדיק אזוי אראפ באדן, ווענן מיט אמאל גיט זיך קינג א שטעל אויף זײַנע אויערן אזוי ווי ער וואלט עפעס דערזעען שרעקלאכעס. אי, האט מיר דאך אפדרדראסן פארוואס איך האב נים געהאט שטארקע לײַנס, איך וואלט אים נעווײַזן ווער עס איז האך און ווער עס איז שקלאף. אבער צופיל טראכטן האב איך נים געקאנט, ווײַל אט שווימט אי־מיצער פארביי מיר, עס שווימט פשוט מיט׳ בויך בין־צו דער ערד. א האז שפרינגט מיט זײַנע נאנצע כחות, און באלד הער איך דאס בילן פון א הונט מיט א פארשטיקטער שטימע, אזוי ווי דאס בילן וואלט זיך פון וואנען ערגעץ אפגע־ריסן. איך האב פארשטאנען אז דאס איז א יאגד־הונט ווײַל האט א גוטן. חוש הריח צו דערשמעקן דעם האזן־טריט און ער לויפט אים נאך אין די זעלבע טריט, און ס׳איז מיר אריין א מאדנער געדאנק: וואס פאר אן אומרעכט — אזא גרויסער הונט לויפט נאך א האז וואס איז פינף מאל קלענער פון אים. ווי וואלט עס אויס־געקוקט, האב איך זיך געטראכט ווען איך, א צוועלף־יאריקער בחור שלאג זיך מיט א דריי יאריק קינד. און דער רחמנות צו דעם אומבאהאלפענעם האז האט מיך פשוט ווי געדריקט, און איך האב נאר גע־האפט אז א נס זאל פאסירן. ווײַל אנט־לויפן פון דעם גרויסן יאגד הונט איז פאר דעם האז געווען אוממעגלאך. און אזוי איז טאקע געווען. דער האז האט שוין ווי ס׳ווייזט אויס געוואוסט די קונסט פון אפצוגארן, און ווי נאר ער האט דערפילט דעם הונט נאענט, האט ער לויפנדיק מיט דער נאנצער קראפט וואס ער האט פאר־מאגט פארארויס צו מערב, האט ער דער־לאנגט א שפרונג מיט א זײַט צו צפון, און איז אריין אין א גרויסער גרוב דער־ביי, דער הונט האט לויפנדיק אויסגעצוי־גען מיט׳ן נאז נאענט צו דער ערד, שמעקנדיק די טריט, האט נים באמערקט דעם האז שפרינגענדיק און איז ארויבער־געלאפן זײַנע טריט, און ביז ער האט זיך אומגעקערט צוריק אין שוין דער האז גע־ווען אויף יענער זײַט גרוב און איז אוועק.

איך האב פון אט דעם האזן־שפיל זײַ־ער א סך געלערנט. אבער ווענן דעם אן אנדערש מאל.

אט מיינע פערד, נאב׳ן קאלטן טרונק האבן זיך דערפילט ווי נײַן־געבארן. איך טאנץ שוין נים אזוי ווי פארמיטאג אויף אין פוס. די הויך איז שרעקלאך, און איך בין אויסגעגוויסן פון שווײַס, אבער זײַער צופרידן. איך כאפ אלע ווײַלע א קוק אויפ׳ן פעלד, און איך זע אז איך טו אויף א שטיק ארבעט, און איבערהויפט פרײַס עס מיך וואס איך מאך זײַער א גלאטן דזשאב, און מיר ווענן שוין גע־ווס האבן א גלאטן קראפט, און מיר ווע־לען שוין זײַן זיכער מיט אונזער לאנד.

ווײַטער, ווײַטער און דער פעלד ווערט שוין קורצער, ווײַל צו מערב צו פאר־דרײַט זיך דער טײַך און האקט אפ א ווינקל פון׳ם פעלד. איך קום אפטער נא־ענט צום וואסער, און יערעס מאל ווענן איך קום צו נאענט צום טײַך טו איך א קוק אויף קינג׳ן, און איך טראכט: ווענן נים אט דער פויגל ווענען מ׳קאן נים גע־טרײַען, וואלט איך אריינגעשפרונגען אין טײַך און געכאפט א גוטן שווים. און איך וואלט ווײַטער געארבעט מיט מער חשק, אבער ס׳בלײַבט מער נישט ווי א גוטער וואונש. אבער ווענן דאס פעלד איז שוין געווארן נאך קורצער, און ביים אויס־רײַ־ען קומט מיר אויס שוין צו נײַן הארט ביים וואסער האב איך זיך שוין מער נים געקאנט איינהאלטן, און מיט איין האנט האב איך געהאלטן די לײַנס אין מיט דער צווייטער האנט האב איך געגעצט דעם שטערן, און אזוי עטלאכע מאל, ביז איך האב שוין געזעען אז קינג ווערט שוין רואיקער. ווײַזט אויס שוין פארמאטערט, נו, האב איך זיך שוין דערלויבט אזאל צו צוגיין צום וואסער, געזעצט זיך אויף א שטיין, און מיט די פיס אין וואסער און איך האב דערפילט אזוי גוט, אזוי גוט אז ס׳האט זיך מיר טײַך.

קינדער פארערן דאס

איר ווײַסט אזה ווײַפיל קינדער האבן נים ליב דעם טעם פון מילך. איר ווײַסט ווי זיי האבן ליב צו האבן דעם זעלבן טרונק וואס די "דערוואקסענע" טרינקען. איר ווײַסט אויך, ווי גוט עס איז פאר זיי צו — האבן א הײַסן טרונק! מאכט אינסטאנט פאס־טום פאר זיי, נוצנדיק הײַסע מילך (נים טעווא־דענע) אנשטאט געזודענער וואסער! זיי ווערן ליב באקומען דעם טעם מאמענטאל! און זיי ווע־לען ״קריגן די״ צוגעגעבענע נארהאפטקײַט פון מילך אין א הײַסן טרונק וואס איז עקאנאמיש און אזוי לײַכט צו מאכן.

אַזוי ווי ארויס פון דער מאָדע ווי זי וואָלט געטראָגן אַ טורניור!

מער אין מער פרויען פארשטיי־ען אז דער אנזאג פון קנייטשן —שטריכן פון מידקײַט—אויס־געלאשענע אויגן—חושך׳דיקע הויט זײַנען פונקט אזוי נוצלאז ווי די אלטמאדישע קלייד.

איר דארפט ניט ארומגיין זוכן קיין שיינקייט

הערט בלויז אויף צו טרינקען שערלאכע נעטראנקען וואס אנטהאלטן טאנין אין קאפעין. פרובירט פאסטום.

פארטרייבט דעם מיאוסן אויסזעען

אומצייליקע נעבט פון ניט טיפן, אומרואיקן שלאף פאראורזאכט פון טאנין און קאפעין בויען אסך מיאוסע פנים׳ער דורך דער טראגישער ווירקונג פון דעם נער־ווענן סיסטעם. פרובירט פאסטום.

עס איז אין דער מאָדע צו זיין געזונט

באפרײַט די נערוון פון דער שטענדיקער אויפרײַצונג פון טאנין און קאפעין. איר וועט שלאפן בעסער—פילן בעסער—אויסזעען בעסער אויב איר טרינקט פאסטום.

געשמאק — נארהאפטיק — עקאָנאָמיש

מאמענטאל געמאכט אין דער קאפ. 90 קאפס צו א 50 פענניקער טין. אדער עס איז דא פאסטום סיריעל גע־מאכט דורך אויפזיד אדער פערקאלייטינג 20 מינוט.

30 טעג וועט עס איבערצייגן

א 30 טאגיקער פרואוו וועט אייך איבערצייגן אז פאס־טום ברייטנט וואונדערבארע בענעפיטס. קויפט פאס־טום אין אלע גראסערים. דעסטאראנען. אין אייער קלוב אדער אויף דער באן.

עס קאָסט אייך גאָרנישט

מיר ווילן פאר אייך אנפאנגען אייער פרואוו דורך נעבן אייך אייער פאדערונג פאר דער ערשטער וואך. פריי. שרייבט און זאגט וואס איר ווילט, אינסטאנט פאסטום אדער פאסטום סיריעל צו

General Foods, Limited, Sterling Tower, Toronto 2, Ont.

Postum

P4-30

THE TRADERS TRUST COMPANY

אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס, פינאנציעלע אגענטן

4טער פלאר, יוניאן טראסט בילדינג — טעלעפאן 26892

אומויסטיקער ווייטיק!

כענשן זײַנען אפט צו געדולדיק מיט שמערצן. ליידן ווען מען דארף עס ניט. גײַען איינקויפן מיט א צעדולטן קאפ. ארבעטן מיט שמערצן איבערן גאנצן קערפער.

און אספּיריין וואלט זיי געגעבן מא־כענטאקע הילף!

די בעסטע צײַט צו נעמען אספּיריין אין דעם ערשטן מאמענט ווען איר דערפילט שמערצן. צו וואס אפּלײַנען די היץ בין דער ווײַטיק האט שוין דער־גרײַכט די הכסטע שטופע? פארוואס צוריקהאלטן זיך צו נעמען א זאך וואס איז אזוי אומשעדלאך?

רעזט די איבערצײַגטע אנווײַזונגען צו אפּשטעלן פארקילונגען, פארלײַכ־טערן ווײַטיקן אין האלז: פארלײַכטערן קאפּווײַטיק און די שמערצן פון גערוון, גיכריטים, רומאטיזם און א. וו.

איר קאנט זיך אלעמאל פארלאזן אויף איר שנעלער באקוועמלאכקײַט. אבער אויב דער ווײַטיק האלט אן זעט זיך מיט א ראקטאר ווענן דער אורזאך.

BAYER ASPIRIN
TRADE MARK REG.

אין שטראָם פון לעבן

שפּאנענדער ראמאן פון דעם אידישן לעבן אין אמעריקע

פון דר. ל. ב—ן

(פארטזעצונג)

שאסקע האט אים ווײַטער נים געלאזט רעדן; זי האט זיך א צאפל געטאן, אזוי ווי ער וואלט איר א וואונד אנגערירט, און זי האט זיך אנגערופן מיט הארץ:

— וואס רעדסטו ווענן ליבע? —

וואס ווײַסטו ווענן ליבע? דאס איז דאך נים די ארבעט ביי דיר אינ׳ם שאפ און נים קיין בעראבטענע קארטאפל? פאר־וואס איז דאס נארישקײַט? פארוואס איז דאס בלאף? וואס בלאפסטו ווענן אזא זאך ווי ליבע? האט זיך דיר אמאל געוואלט קרענקען, צי שטארבן פאר אי־מיצן וועמען דו האסט ליב?

אין איר קול האט זיך טרערן דערהערט. הערט.

אסתר האט איר אנגעקוקט מיט איר רואיקן שמייכל און האט א טראכט גע־טאן: — א פארלײַבטע נשמה, נעבאך! און רובינטשיק האט איר געענטפערט, שוין מיט א סך א רואיקערן טאן, ווי פריער, ווײַל תמיד, ווען שאסקע האט איר טאן אויפגערויבן, האט ער זײַנענס ארונטערגעלגן.

— קרענקען. שטארבן פאר אימיצן? דו מיינסט טאקע, אז איך בין א משוגענער? . . .

(פארטזעצונג)

שאסקע האט אים ווײַטער נים געלאזט רעדן; זי האט זיך א צאפל געטאן, אזוי ווי ער וואלט איר א וואונד אנגערירט, און זי האט זיך אנגערופן מיט הארץ:

— וואס רעדסטו ווענן ליבע? —

וואס ווײַסטו ווענן ליבע? דאס איז דאך נים די ארבעט ביי דיר אינ׳ם שאפ און נים קיין בעראבטענע קארטאפל? פאר־וואס איז דאס נארישקײַט? פארוואס איז דאס בלאף? וואס בלאפסטו ווענן אזא זאך ווי ליבע? האט זיך דיר אמאל געוואלט קרענקען, צי שטארבן פאר אי־מיצן וועמען דו האסט ליב?

אין איר קול האט זיך טרערן דערהערט. הערט.

אסתר האט איר אנגעקוקט מיט איר רואיקן שמייכל און האט א טראכט גע־טאן: — א פארלײַבטע נשמה, נעבאך! און רובינטשיק האט איר געענטפערט, שוין מיט א סך א רואיקערן טאן, ווי פריער, ווײַל תמיד, ווען שאסקע האט איר טאן אויפגערויבן, האט ער זײַנענס ארונטערגעלגן.

— קרענקען. שטארבן פאר אימיצן? דו מיינסט טאקע, אז איך בין א משו־גענער? . . .

(פארטזעצונג)

— אלע? — האט ראבינס איבער־געפרעגט און האט זיך ווידער א קער געטאן צו אסתר׳ן און האט א ווינק גע־טאן צו איר מיט א לאכנדיקן אויג: — און דער אנקל, טאנטע?

— ער איז אמאל אויך גוט און שטיל, ווען ער שלאפט — האט אסתר גע־ענטפערט מיט א רואיקן שמייכל.

עני האט א כאפ געטאן ראבינס׳ן אונטער׳ן ארעם און אים קאקעטיש א צי געטאן צו זיך:

— קום, דזשאו! . . .

— יאָ, עני, יאָ! — גוד באי! — האט ער געזאגט צו די איבעריקע און האט פרײַלאך א מאך געטאן צו זיי מיט א האנט.

— באי־באי! — האט עני אויך אויסגעשריען אזוי פרײַלאך און הילכיק, דאס אסתר האט אויסגעשטעלט אויף איר א פאר פארוואונדערטע אויגן, און זי האט א טראכט געטאן: — זע נאר, עפעס נאר ווי א נײַע הויט האט זיך אויף איר אנגעטאן!

שאסקע איז ארונטערגעלאפן פונ׳ם גאנץ און האט מיט הרחבה נאכגעקוקט ראבינס׳ן און עני׳ן. אסתר איז אויך ארונטערגעקומען אויפ׳ן טראטואר און האט זיי נאכגעקוקט מיט פארטראכטע אויגן.

— ער זעט אויס טאקע ווי עפעס א מיליאנער, — האט זי געטראכט, קוקנ־דיק ווי ראבינס טרעט דארטן לעבן עני׳ן, א הויכער, א שלאנקער, מיט א שטאלצן און אויפגעהויבענעם קאפ: — — גוואלד, ווער האט זיך געקאנט ריכ־טען, אז פון יענעם משוגענעם יאשקע׳ן, אז פון יענעם אפגעריסענעם נאר, וועל־כער איז אין כעס געווען אויף דער גאנ־צער וועלט, וועט אמאל ארויסקומען עפעס א שטיקל מענש? ווי זאגט יע־נער? אין אמעריקע איז אלצדינג מעג־לאך!

— איז דאס ניט א שיין פארל, — אסתר? האט זי מיט אמאל דערהערט הינטער זיך איר פאנ׳ס קול.

זי האט זיך אומגעדרייט און דערזע־ען אים פון הינטער זיך. ער האט אויך געקוקט אחרן, וואו ראבינס און עני זיי־נען געגאנגען, און אויף זיין פנים איז צענאפן געווען א ברייטער שמייכל.

ער האט גערעדט ווייטער:

— איך זאג דיר, אז גאט האט אים צוגעשיקט. זאל נאר עני זיין א מענש און די . . .

— איך? . . .

— ווען דו זאלסט איר געבן צו פאר־שטיין, אז זי איז אן עלטערע מיידל... זי האט אונטערבראכן מיט אן ערנ־סטער מינע:

— שא! . . .

— וואס שא? . . .

— אין די זאכן זאלסטו זיך ניט מישן — האט זי׳ פלוצלונג געזאגט מיט א פעסטער שטימע,— איך קאן דולדן פון דיר אלסדינג, אבער נישט דאס . . .

— וואס איז דאס? — בין איך א טא־טע? . . .

זי האט אים ניט געענטפערט און איז אריין אין הויז. ער איז אריין נאך איר.

— בין איך א טאטע? — האט ער שוין העכער געפרעגט, ווען ער איז נאך איר הויז אריין.

— עני איז נישט קיין פארלייגענע שטיקל סחורה ביי מיר, טאטע! — האט זי אים געענטפערט רואיק, אבער פעסט: — און איך זוך ניט צו פאר־האנדלען זי אום יערן פריי, אבי פטור צו ווערן פון איר. דו פארשטייסט, וואס מען רעדט צו דיר, טא־א־טע? . . .

— און איך ווײַל זי דען פארהאנדלען אום יערע פרײַז, וואס רעדסטו, הולטאי־קע? איך האב דאך מײַנע קינדער מער ליב ווי דו, קאלטע קוזינע, דו! איך זע א גליק פאר איר, זאג איך, מען זאל אים ניט ארויסלאזן. שכל האב, קאלטע קוזינע, כאטש אביסעלע שכל!

— הער אויס, דײַוויד, — האט אס־תר זיך אנגערופן, — וואס קאכסטו זיך? וואס ווילסטו און וואס האסטו קיין צייט ניט? ער איז דאך ערשט היינט נעקר־מען . . . אן אלטער בחור . . . אזוי פיל עלטער פון עני׳ן . . . און איך ווײַס ניט, פארוואס ער איז געבליבן אן אלטער בחור . . . און פארוואס זאל עני נעמען אן אלטן בחור? זי איז עפעס חלילה, אן ארים מיידל? וואס? ווי זאגט יענער? א מיידל האט ניט חתונה מיט קיין מיליאנער; זי האט חתונה מיט א יונגערמאן.

שאסקע איז אריינגעקומען. אסתר האט זיך א קער געטאן צו איר:

— אט, זאל שאסקע זאגן. ווי זאגט יענער: אפילו אויך א שטיקל משוגענע, פונדעסטוועגן וועט זי אויף זאגן, אז איך בין בערעכט.

— וואס איז? — האט שאסקע זיך אנגערופן.

— לאז מיך צו איר ריידן! — האט רובינטשיק זיך א כאפ געטאן, — שאס־קע, איז אונזער דזשאזעף, אונזער מי־ליאנער, א גליק פאר א מיידל, הא?

— איך מיין עפעס א גליק! — האט שאסקע געענטפערט — אזא מיידל איז נאר אויף דער וועלט ניטא, וואס זאל אים ווערן זיין . . .

(פארטזעצונג קומט)

ווריקאס אלסערס, אפענע וואונדן, עקזעמא און אלע אנדערע הויט קראנק־הייטן נעהיילט ווײַל איר ארבעט. לײַכטע היימישע זעלבסט באהאנדלונג. געברויכט פון אויסגעפּרובירטן דער־פאלג פאר א סך יאָרן וואו אלע אנ־דערע הײַלמיטלען פון האנט נים נע־האלפן. א סך באשטעטיקונגען. שרייבט צו:

NURSE DENCKER
610½ Portage Ave. Winnipeg

פר. סיימענס, 452—14טע סטרים, ברענדאן, שרייבט: "צופרידן צו אינפארמירן אייך אז פיין פון אין פולשטענדיק אויסגעהײלט. די נאנצע געשוואלעכץ, וויטיקס און ברענונג אין פארשוואונ־דען. איך בין זייער דאנקבאר צו אייך און וועל מיט פארגעניגן ענטפערן אלעמען, וואס וועלן צו מיר שרייבן וועגן מיין אויסהײלונג.

MACDONALD'S Fine Cut

דער פיינסטער טאבאק פאר די יעניקע וואס מאכן זייערע אייגענע סיגארעטס

15¢

מיט יעדן פעקל טאבאק

ZIG-ZAG

סיגארעטן פאפיר פריי

זאמלט די קארטן פיקטשורס